

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/30/2017
Identifikačné číslo spisu:	7814208599
Dátum vydania rozhodnutia:	23.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Rudolf Čirč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7814208599.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu MUDr. P. U., bývajúceho v X., E. XXX, zastúpeného JUDr. Ladislavom Csákóm, advokátom so sídlom v Rožňave, Hviezdoslavova 4, proti žalovanému H. V., bývajúcemu v A., R. XX, o zaplatenie 1 850 eur s prisl., vedenej na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 8C/331/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 9. augusta 2016 sp. zn. 5Co/697/2015, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 9. augusta 2016 sp. zn. 5Co/697/2015 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) označeným rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Rožňava (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) z 21. júla 2015 č. k. 8C/331/2014-41, ktorým bola zamietnutá žaloba o zaplatenie žalovanej sumy, uplatnenej žalobcom ako dlh z pôžičky. Potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie odôvodnil jeho vecnou správnosťou, stotožňujúc sa i s jeho odôvodnením.

2. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Žiadal, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu i rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť a zároveň dôvodnosť podaného dovolania odôvodnil ustanovením § 420 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „Civilný sporový poriadok“ alebo „C. s. p.“), a to konkrétne vadou uvedenou pod písm. f) tohto ustanovenia, t. j. tým, že nesprávnym procesným postupom súdu mu bolo znemožnené uskutočňovanie jemu patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V súvislosti s touto vadou namietal nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu a obom súdom vyčítal nesprávne riešenie otázky prechodu dôkazného bremena.

3. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že prvoinštančný aj odvolací súd rozhodli vo veci správne.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§

35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas a na to oprávnenou osobou, skúmajúc najprv splnenie podmienok prípustnosti dovolania dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod zároveň aj dôvodné. Ak totiž dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o veci samej alebo ktorým sa konanie končí z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 C. s. p., potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z tzv. zmätočnosťných väd uvedených v tomto ustanovení, znamená nielen splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zároveň zakladá bez ďalšieho aj jeho dôvodnosť.

5. Podľa § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

6. Podľa § 420 písm. f) C. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Citované ustanovenie § 420 písm. f) C. s. p. zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

8. V preskúmvanej veci došlo podľa názoru dovolacieho súdu postupom odvolacieho súdu k naplneniu vady vyplývajúcej z ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p. Táto vada spočíva v rozpornom a v niektorých častiach až nezrozumiteľnom odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu v podstatných otázkach, od ktorých záviselo správne rozhodnutie veci. V dôsledku toho je rozsudok odvolacieho súdu ako celok nespresvedčivý a táto skutočnosť je sama osebe dôvodom na jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie. Rozhodnutie je nepreskúmateľné vtedy, keď jeho písomné vyhotovenie neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu (porovnaj závery vyplývajúce zo stanoviska Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. decembra 2015, publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 1/2016 pod č. 2). Za nedostatok zásadného vysvetlenia dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu treba považovať predovšetkým úplnú absenciu dôvodov vysvetľujúcich právny záver súdu v otázke, od riešenia ktorej bola závislá opodstatnenosť uplatneného nároku, ako aj vnútornú rozpornosť odôvodnenia rozhodnutia, priečiacu sa pravidlám logického uvažovania.

9. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v predmetnej veci je vnútorne rozporné v podstatnej otázke, od ktorej záviselo správne rozhodnutie o uplatnenom nároku. Touto otázkou bola otázka unesenia či neunesenia dôkazného bremena žalovaného v súvislosti s jeho tvrdením, že právnym dôvodom peňažného plnenia, poskytnutého mu žalobcom na účet, bola kúpna cena za dodaný tovar. Kým v bode 14 odôvodnenia rozsudku odvolací súd konštatoval, že sa stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie, teda aj s jeho záverom, že žalovaný svoje vyššie uvedené tvrdenie nepreukázal, v bode 25 odôvodnenia v rozpore s tým uviedol, že súd prvej inštancie správne uveril tvrdeniu žalovaného o tom, že išlo o vyplatené peniaze za dodaný tovar. Táto vnútorná rozpornosť odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu mala za následok jeho nespresvedčivosť. Odôvodnenie rozsudku dovolacieho súdu je aj čiastočne nepreskúmateľné, keďže odvolací súd sa nijako nevysporiadal s podstatnou odvolacou námietkou žalobcu, týkajúcou sa protirečivosti tvrdení žalovaného v porovnaní s jeho výpoveďou na polícii v Plešivci.

10. Nepresvedčivosť odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu bola daná aj jeho nezrozumiteľnosťou v bodoch 17, 21 a 26 odôvodnenia (napr. bod 17 odôvodnenia rozsudku dovolacieho súdu znie: „Odporca síce uviedol aj pri svojom výsluchu, že pozná navrhovateľa, peniaze, ktoré zaslal odporcovi, boli na zapožičanie sumy 1.000 eur na kúpu áut a okrem toho mu predal jedálenskú súpravu za 300 eur. Na druhej strane podľa odporcu peniaze, ktoré mali byť zaslané navrhovateľom na jeho účet, boli za tovar, ktorý mu on predal s tým, že časť peňazí mu navrhovateľ vyplatil v hotovosti a zvyšok 1.850 eur mu mal preukázať prevodom na účet. Súd prvej inštancie aj zmluvu uzavretú ústne medzi účastníkmi konania nepovažoval za zmluvu o pôžičke.“). Táto nezrozumiteľnosť bola dôsledkom nesprávnej štylizácie textu a nerešpektovania základných gramatických pravidiel pre tvorbu viet, podľa ktorých je veta významovo ucelená, gramaticky organizovaná a zvukovo uzavretá jednotka reči, ktorá má dorozumievací (komunikačný) cieľ. Nerešpektovaním základných pravidiel gramatiky sú postihnuté aj body 9, 10 a 11 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, v ktorých odvolací súd prechádza od opisu výpovedí strán k citácii ich výpovedí, resp. k priamej reči, a to bez toho, aby príslušné časti textu oddelil úvodzovkami.

11. Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že riadne odôvodnenie rozhodnutia vyžaduje nielen jeho správnu štylizáciu a dodržiavanie gramatických pravidiel ako samozrejmosť, ale v prejednávanej veci so zreteľom na okolnosti aj náležité vysvetlenie otázky prechodu dôkazného bremena a dôsledkov z toho vyplývajúcich, a to v závislosti od všetkých zistených skutočností, berúc pritom do úvahy aj hodnotenie výpovedí sporových strán z hľadiska ich hodnovernosti. Záver o tejto hodnovernosti vyžaduje presvedčivé vysporiadanie sa s otázkou protirečivosti a tým aj pravdivosti tvrdení tej ktorej zo sporových strán.

12. Tým, že odvolací súd riadne neodôvodnil svoje rozhodnutie, znemožnil žalobcovi uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že tým bolo zároveň porušené jeho právo na spravodlivý proces. Dovolací súd preto rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C. s. p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.).

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.